



KESTÄVÄ KOTISEUDUN KEHITTÄMINEN

Kotimatka-hankkeen oppeja

Timo Suutari

Projektipäällikkö

Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti





KOTISEUDUN KEHITTÄMINEN

- Kotiseututyöllä vaikutetaan tärkeäksi koettujen paikkojen tulevaisuuteen ja lähiyhteisön hyvinvointiin. Maaseudun kehittäminen ja kotiseututyö kietoutuvat lujasti yhteen.
- Kaikki paikallisten yhdistysten toiminta, jolla vahvistetaan asukkaiden osallisuutta ja hyvinvointia, edistetään elinkeinotoimintaa tai kotiseudun arvon säilymistä, on kotiseudun kehittämistä.
- Kotiseutusunnittelu tarkoittaa keinoja, joilla parannetaan yhteisön elinvoimaa ja turvataan tärkeiden kohteiden säilyminen (osallistavat menetelmät kuten haastattelut, maastokäynnit, hankesuunnittelu jne.)

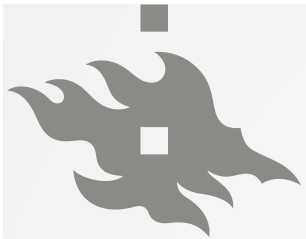


KOKEMUKSELLINEN KOTISEUTU

- Jokaiselle ihmiselle rakentuu kokemusten myötä henkilökohtainen kotiseutu.
- Kotiseutu koetaan erilaisissa ympäristöissä, joita ovat luonnonympäristö, rakennettu ympäristö, sosiaalinen ympäristö sekä virtuaalinen ympäristö.
- Kuulumisen tunne on kotiseutukokemuksen ytimessä. Se kohdistuu moniin eri paikkoihin ja erilaisiin yhteisöihin.



Piirros: Marjo Nygård



KOTIMATKA-HANKE

- *Kotiseutus suunnittelu maaseudun kehittämistyökaluna* (Kotimatka) -hankkeen kohteena oli maaseudun paikallisyhdistykset. Näille tarjottiin virikkeitä ja työkaluja kotiseutuhankkeiden ideointiin ja suunnitteluun.
- Mukana työpajoissa oli yli 40 yhdistystä eri puolilta Etelä-Pohjanmaata (kotiseutuseurojen, kyläyhdistysten, luonto- ja kulttuuriyhdistysten, nuorisoseurojen, urheiluseurojen jne. toimijoita). Työpajojen lisäksi tarjottiin opastusta ja neuvontaa.
- Hankkeen opit ja esimerkit on koottu oppaaseen *Kotiseutu kestäväksi*.
- Hanketta rahoitti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus Euroopan unionin maatalouden kehittämisen maaseuturahastosta.





KOTISEUTU SYNTYY LUONNOSTAAN

- Luontomuistot ja -tarinat talteen.
- Luonnonympäristön kestävä hyödyntäminen.
- Hoivaava maisemanhoito.



Piirros: Marjo Nygård



IHMINEN RAKENTAA YMPÄRILLEEN KODIN

- Paikallisten tekemillä rakennusinventoinneilla vetovoimaa.
- Käyttö on parasta suojelua.
- Kotiseutumuseot ja -kokoelmat digitaalisella aikakaudella.



Piirros: Marjo Nygård



KERTOMUKSET KANNATTELEVAT YHTEISÖJÄ

- Kotiseudun tarinaperinne tutuksi ja hyödyksi.
- Yhteisölähtöiset kuntahistoriat.
- Kylänsä näköinen kirja.



Piirros: Marjo Nygård



KOTISEUTU ON VERKOSSA KUIN KOTONAAN

- Kulttuuriperintö biteiksi.
- Digitoidut aineistot monipuolisesti käyttöön.
- Kotisivu on yhdistyksen virtuaalinen koti.



Piirros: Marjo Nygård



KESTÄVÄ KOTISEUDUN KEHITTÄMINEN

- Kotiseudun kehittämisen tulee tukea kokemusta oikeudenmukaisesta kestävyys siirtymästä: meidän tarinoillamme ja toiminnallamme on merkitystä.
- Ytyä yhteisöjen toimintaan.
- Kestävä paikallisyhteisö kykenee samanaikaisesti synnyttämään uusille tulijoille kotoisuuden kokemuksia ja vahvistamaan paikallisten kotiseutusuhdetta.

